

GLASBA, 4. razred

UČNA TEMA: Ljudska glasba

POTEK URE

Pri pouku glasbene umetnosti smo si že zastavili vprašanja:

Kaj je ljudska glasba? Kaj je značilno za ljudsko glasbo? Kdaj in kje se z njosrečujemo? Kakšna je ljudska glasba danes in kakšna je bila nekoč? Ali je ljudska glasba lahko navdih sodobni glasbi?

PONOVIMO 😊

Ljudje so si nekoč, ko še ni bilo televizije, radia ali računalnika, čas krajšali s petjem, igranjem na glasbila in plesom. **K slovenski ljudski glasbi spadajo: LJUDSKE PESMI, LJUDSKA GLASBILA IN LJUDSKIPLESI.**

Ljudsko glasbo izvajajo ljudski pevci, godci in plesalci, ki večinoma niso obiskovali glasbene šole. Ljudska glasba se širi po ustnem izročilu, njeni ustvarjalci niso znani. V Sloveniji je več pokrajin. V vsaki pokrajini so plesali drugačne plese, peli druge pesmi in oblekli drugačna oblačila.

Pravzaprav so se v nekaterih podrobnostih ta razlikovala že od vasi do vasi. V Beli krajini, ki leži na JV Slovenije, so imeli bela oblačila. Dekletaso jih okrasila z rdečim pasom, fantje pa z usnjenim rjavim pasom.

Kaj vemo o slovenskih ljudskih glasbilih?

Ljudska glasbila in zvočila so predmeti, iz katerih ljudje izvabljajo zvoke, ki jim pomenijo glasbo. Ljudsko glasbilo lahko postane vsak predmet, doma narejen ali kupljen oz. vsako glasbilo, če nanj igrajo ljudski godci glasbo iz svojega godčevskega sporeda. Na osnovi ustvarjanja in oblikovanja zvoka ljudska glasbila lahko razdelimo v štiri osnovne skupine:

- zrakovna glasbila: pihala in trobila,
- glasbila z opno: bobni in mirlitoni,
- strunska glasbila: godala, brenkala, udarala, drsala,
- samozvočna glasbila: udarala, strgala, trzala, drgala

Čeprav veljamo Slovenci bolj za pevce kot za godce, se vendarle ponašamo s številnimi ljudskimi glasbili. Med njimi so mnoga žal že pozabljena, na nekatera pa igramo še danes.

Tako poznamo naslednja ljudska glasbila:

- glavnik
- rog iz lubja
- lončena piščal
- trstenke
- žvegla
- oprekelj
- drumlica
- raglja

1. Na spodnji povezavi si OGLEJ čudovito predstavitev slovenskih ljudskih glasbil.

POVEZAVA: [TITLE \(hrusevec.si\)](#)

2. PRISLUHNI LJUDSKIM GLASBILOM na spodnjih povezavah. Katero glasbilo ti je všeč?

POVEZAVE :

1. Lončeni bas (3 min)

[Lončeni bas - Pojmovnik teorije glasbe - YouTube](#)

2. Trstenke (4 min)

[Trstenke - Pojmovnik teorije glasbe - YouTube](#)

3. Ponovitev in kviz (4 minute) Si spoznal glasbilo?

[Ugani ljudsko glasbilo - YouTube](#)